

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

"Danica" izhaja vsak petek na celi polji. in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrť leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej

Tečaj XLIV.

V Ljubljani, 4. grudna 1891.

List 49.

Zveličarju.

Za Advent.

Naj rosijo te oblaki.
Pridi, sladki Jezus moj!
Pridi na pregrešno zemljo,
Daj ji mir spet koj, le koj!

Počeščen, Zdravnik bolehnih,
Vroče želje vsih ljudi,
Počeščena, o Ljubezen!
Ki ljubečim vse sladi.

Počeščen v nebeškem svitu,
Počeščen, Kruh angeljov!
Počeščen, Ti serc veselje,
Vrednih te prejemnikov.

Ti si Mana, cvet pšenični,
Ki s sladkostjo polni vse,
Okrepčuje lačno-trudne
Zemeljske popotnike.

Ti si tisti, po katerem
Moje serce koperni;
Pravega Boga-človeka,
Te spozná in Te časti

Kak bi serce ne ljubilo
Tebe, šel zamé si v dar;
Ki tak milo me sprejemaš,
Ko hitim pred Tvoj altar?

Ti prešinjaš globočino
Serca mračno in tamno,
Kjer zasiješ ti milostno,
Vse je čisto, vse svitló.

Pridi, pridi, Sin kraljevi,
Tisočkrat pozdravljeni!
Saj Te ljubi moja duša;
Pridi Jezus, — se mudi!

Radoslav.

Za advent — grešniku.

PECCATORI.

Posside sapientiam, (Prov. 16, 16).

Surge, qui dormis, meditare mortem,
Tartari poenas animo revolve,
Rumpe loricam, grave pondus aufer,
Dilue sordes.

Arbor es, nullo speciosa fructu.
Vitis es, nullo redimita botro.
Campus incultus, sitiens eremus,
Putre cadaver.

Si bonum laudes opus, est imago,
Quam tibi lecto sopor incubanti,
Quamve decepto tibi pingit aër.
Nummus adulter.

An rosas promit glacies, arena
Triticum? merces operi negatur.
Quod facis nullo superis amoris
Foedere nexus.

Ecce jam rari niveique crines,
Livor in vultu maciesque: necdum
Stamen, ordiris, graciliq̃ue telam
Pectine densas.

Subdolo pisces capiuntur hamo
Haeret in visco volucris tenaci:
Mors adest, valvas inopina flexo
Indice pulsat.

Pallidus torpes... ubi degis amens?
Vivis aeterno cruciandus igne,
Stultus emisti pretio salutis
Perbreve tempus!

† Jos. Schneider, praep. Tergest.

Modroversko kermilo zdrave omike.

(Dalje.)

VI. Poglavje.

O potrebi in obstoju vidne oblastnije v Cerkvi.

19.

Zastonj nas krivičijo naši zmoteni brati, da pobijamo preiskavo sv. pisma s preiskavo samo, in da po takem na eni strani spet zidamo, kar hočemo na drugi podreti. To reče se besedo na dve strani zvijati. Velik razloček je med onim pretresovanjem, o katerem terdijo naši odpadli bratje, da je potrebno in zadostno brez vsake pokorščine do oblasti; in med pretresovanjem, ki je zgolj pozorno na zgodbinske in občno znane resnice, ktere oblast vtemeljujejo. Pervo pobijamo z drugim. Ugovor nasprotnikov tedaj ni drugzega, kot zvijačen sklep.

20.

Brez vspela nas tudi tožijo krivega kolobarja v dokazih, ktere jemljemo iz oblasti in iz svetosti sv. pisma. Ta tožba bi bila opravičena, ako bi mi tako terdili: oblast se mora dopuščati, ker je v sv. pismu ustanovljena; in pismo moramo imeti za sveto, ker ga oblast imenuje sveto. Tako pa ne sklepajo naši bogoslovci. Oni dokazujejo obstoj oblastnije iz poslanstva Jezusa Kristusa, iz ktere ga izvira; njegovo božje poslanstvo pa dokazujejo po prerokovanjih, ktera so ga naznanjala; po čudežih, kteri so ga spremljali in kteri predhajajo pismu, kakor zgodbe zgodovini. Tako vtemeljena oblastnija svedoči potem, da so našteje knjige svete po navdihnjenju sv. Duha. V tem pa ni krivega kolobarja. Res je, da se včasih opiramo na sv. pismo v dokaz oblastnije, kadar imamo posla z našimi zmotenimi brati, ki ga z nami vred priznavajo za sveto, to pa storimo zaradi tega, da jih, kakor govori šola, prepričamo z razlogom, ki izvira iz načel, ktera priznavajo in cenijo tudi nasprotniki.

21.

One, ki nočejo priznavati oblastnije v veri, ker je zmota prenevarna, pa prosim, naj pomnijo, da nam tudi do človeških znanosti le oblast odpira vrata. „Tak je red narave,“ piše nek očak, tako terden modroslovec ko jedren bogoslovec, „tak je red narave, da oblast predhaja umu v vseh naših znanostih. Učeniškova veljavnost nam upotuje prvo stopinjo do modroslovja, ker nas uči verovati, kar nam je pozneje vedeti; um nam upotuje drugo stopinjo, ker nas uči spoznavati, kar smo iz prvega verovali. Vera v človeško oblast je začetek modroslovja, um s svojimi pretresi taisto doveršuje. Pri bogoslovji pak prehaja

um, kazaje nam vire, iz kterih smemo zajemati; dalje ne seže. Oblast sledi, rekoč: Glejte, kar morate verovati, glejte, kako morate to razumeti. Oblasti gre veljava pri vseh znanostih. Pri naravnih predhaja umu, ali um sam jo doveršuje; ker spadajo vse umu v področje. Pri bogoslovji pak sledi oblast za umom, ker se ta znanost, ki je vzvišena nad um, le po oblasti dognati da.*)

22.

Res, v katoliški Cerkvi je vedno obstoječa oblastnija. Dokaz ji je jasen. Po čudežih je spričano, da je Jezus Kristus poslanec božji; spričano je, da je pooblastil naslednike, enako gotovo je, da je veleval zopet druge pooblašćevati do konca sveta. Oporeka se: ali pa je zares gotovo, da je sedanja oblast ravno tista, ktero je Sin Božji izročil? Da se ti dvom razperši, zadostuje odgovor na vprašanje: ali so pastirji sihdob nasledniki tistih, kterim je Jezus Kristus svojo oblast izročil? Ako so, obstoji tudi tista oblast. To nepretergano nasledstvo papeža Leona XIII po sv. Petru, in škofov po apostelnih, dokazuje pač zgodovina tako lahko, ko ktero svetnih vladarjev. Priznavati se mora tedaj, da je v katoliški Cerkvi ista oblast, ktero je Jezus Kristus ustanovil.

Od te oblasti in oblastnije smo prejeli sv. pismo: le njej gre ga nam razlagati. Ravno tako dobivajo državljani od svetne oblasti državne postave in njih razlago. „Ne, piše velik možak, ne verjel bi sv. evangeliju, ako me ne bi oblast katoliške cerkve spodbujala.“

Ego vero evangelio non crederem, nisi me catholicae ecclesiae commoveret auctoritas. S. Aug.

23.

Veljavna oblast je v veri odločni razlog za večino ljudi, s ktero koli stranko potegneš. Ona odgaja neverce in verce. Razvozljajmo to protislovje. V rimski cerkvi verujemo sv. resnice, opiraje se na njeno vidno oblastnijo. Različne protestanske ločine tajé več naših resnic, vsaka skoro ima druge, in vsaka se opira na veljavnost svojega učitelja glavarja, kteri drugi razlog bi tudi mogel ravnati ljudstvo, ki je nezmožno preiskave? Celo najučenejši so primorani zastran mnogih točk svojega uka se ozirati na veljavnost družbe, ktere udje so, ker jim ni mogoče, da bi sami tako na drobno preiskali vse strani zadevnega predmeta, kakor to tirja njegova važnost. Med neverneži jih je premnogo, ki so se odločili, ničesar neverjeti le na veljavnost, ktero so si neki učenjaki pridobili. Koliko mladih vero-

*) Naturae quidem ordo ita se habet, ut cum aliquid discimus, rationem praecedat auctoritas. S. Aug.

tajcev in družih opravičuje se z imenom Baila, Voltaria, Rousseau-a, Kanta, Hegelna, Straus-a, Hartmanna itd? Sami pa nikoli ničesar ne pre-tuhtajo. — Veljava je ljudstvu vedno dokaz, celo pri njenih največjih protivnikih. Srečni, ki se deržijo postavno veljavne oblasti, kakoršna je rimsko-katoliška, z dokazi spričana. Take pa pogrešajo neverci in ločenci; njih oblastnija je brez dokazov. S čim se je spričal ločinar Luter? s čim ločinar Kalvin? s čim drugi glavarji ne-vernih odpadnikov?

Verujemo tedaj vsi, katoličani, ločenci in neverneži: razloček je le v tem, da je vernost ločencev in nevernežev človeška vera, ki se za-naša na besedo in veljavo zmotencev, zapeljiv-cev; vernost katoličanov pa je božja, zaupajoča božji besedi, ktero jim razlaga oblastnija, od samega Boga postavljena.

VII. Oskerbniški oblastniji.

1.

Vidljiva oblastnija v cerkvi ni nikakor iz-ročena vernemu ljudstvu, temuč zboru škofov, katerim je v osebi apostelnov Jezus Kristus rekel: „Pojdite in učite vse narode in kerščujte jih v v imenu Očeta in Sina in sv. Duha: učite jih spolnovati vse, karkoli sem vam zapovedal. In glejte! jaz sem z vami vse dni do konca sveta.*)

(Dalje nasl.)

Ivan bogoslovec, vojak.

(Dalje.)

Ali ste razumeli, kar sem pravil zadnjič o Ivanu? Svet je že taki; vedno se zaganja v poštenje, istotako kakor psi, ki lajajo na mimogredočega. A ko se le-ta za vse lajanje ne zmeni, temuč mirno dalje po cesti gre dokler se lajati ne naveličajo in se vernejo v svoje kote. Isto je tudi z ljudmi. Kedar vidijo, da se kdo ne zmeni za njihovo obre-kovanje, psovanje, temuč mirno hodi naprej po poti, katera se mu zdi prava, nehajo ga zasramovati in zaničevati, da, ravno naopak, prično ga tudi hvaliti kot vstrajnega in neustrašenega človeka. Lahko vi-dimo sami kacega pajdaša, ki še ni izgubil in za-pravil luči svete vere — ni ravno treba misliti na vojaško kompanijo — ta ne zmeneč se za hrupno družbo vedno živi kakor mu velevala vest in sveta katoliška vera. In če pride v petek v gostilno, naroči si postno jed, čeravno sedi morebiti pri isti mizi tropa gospodičev, ki se ne meneč za cerkvene zapovedi gosti s pečenko, in poštenjaka zasmehljivo pogleduje. In če mu drugi nagajajo in ga dražijo radi tega, oberne se in smeje reče: Je-li moja riba neprebav-ljiva za vas? Ali boste morebiti vi poravnali moj račun? Jaz hočem tako obedovati, kakor godi mo-

*) Euntes docete omnes gentes, baptizantes eas in nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, docentes eas servare, quaecum-que mandavi vobis, et ecce, ego vobiscum sum omnibus diebus, usque ad consummationem saeculi. (Matth. 28, 19....)

jemu kusu. — In glej, gosti zmešani ne vedó, kaj bi mu odgovorili, in kar med njimi še ni popolnoma izpridenih, ga posnemajo, ali pa če tega ne, mu vsaj javno pokažejo svoje občudovanje in spoštovanje.

Isto se boče zgodilo tudi z nami, ako bomo ne oziraje se na malenkostno zabavljanje kaceh to-varišev opravili velikonočno spoved ter s čistim srcem pristopili k mizi Gospodovi, kakor nam ve-levajo cerkvene zapovedi in naša vest. In ako bi nas kak tovariš zaničeval,* se iz nas norčeval, ne brigajmo se zato, temuč mirno prenašajmo psovke in odjenjali bodo bedaki. In zagotavljam vas, da bodo predstojniki veliko bolj zadovoljni z nami, ki bomo spolnili svojo versko dolžnost, nego z onimi, ki se nanjo ne ozirajo, dobro vedó, da verni vojaki, veliko manj rušijo disciplino in se mnogo bolj spošt-ljivo obnašajo proti njim. —

S takimi in sličnimi prepričevalnimi dokazi spodbadal in pregovarjal je Ivan o vsaki priliki svoje tovariše, tako da jih je bila večina njih pripravljena opraviti svojo velikonočno dolžnost. In da bi to vsem omogočil, obljubil je, da pojde sam prosit stotnika, da jim dovoli zapustiti takrat vojašnice, da jim bode mogoče iti v cerkev, da se popolnoma pripravijo, da sprejmo sv. obhajilo. (Dalje nasl.)

Stolp je.

(Dalje.)

II.

„Turris Davidica, ora pro nobis“
(Stolp Davidov, Marija, za nas! — oga prosí!)
(Litanijske M. B.)

Torej je skrivnostna številka osem: 8, številka Kristusova. V naravi imamo mnogo znamenitih tvarin, v katerih se javlja osmica. Izmed vseh kemičnih pervin, ki sestavljajo našo zemljo, jedna najvažnejših je kisik (oxygen-Sauerstoff). Ta je najbolj razprostranjena per-vina in se nahaja v največji množini, saj kisik so-stavlja tretjino cele znane zemeljske tvarine. V zraku ga je sicer samo jedna petina, toda za vse kar se giblje in živi na zemlji je neizogibno potreben. V zraku, ki nima kisika, umerje človek in žival v neko-liko trenutkih, in tudi luč ugasne in ogenj ne more goreti, kjer kisika ni. Kisik je živnostni plin in se v kemičnih spojinah znamenja s čerko O in se s številko osem, O=8 (Schaedler-Erjavec, kemija str. 358.) V vodi ga je glede težine s devetin. (Novejši kemiki dajo kisiku 16, t. j. 2krat s utežnih in prostornih delov: Atom- in Volumgewicht. Pa o tem se bodo čitatelji „Danice“ natančneje podučili v knjigi: „Kemija ali ločba“, katero izda letos družba sv. Mohorja.)

Kisik je očitvidna podoba s svojim delovanjem in s svojo značilno številko onega, ki je rekel: „Jaz sem prišel, da bi življenje imeli, in obilno imeli.“ „Jaz sem pot, resnica in življenje.“ „Jaz sem vsta-jenje in življenje.“ (Jan. 10, 10; — 11, 25; — 14, 6.) Po svojem skrivnostnem včlovečenju, po svojem nebeškem nauku, po svoji britki smerti in častitem vstajenju nam je Kristus začetnik izvirnega dušnega in telesnega življenja. „In Bog je bila Beseda... Vse je po nji storjeno, in brez nje ni nič storjenega, kar

*) To bi se utegnulo zgoditi kje na mladolaškem, kjer zdaj brez straha tudi najbolj svete dolžnosti psujejo in zaničujejo. Pri nas tudi vojaki svojo velikonočno spoved imajo.

je storjeno.“ „Kdor ostane v meni in jaz v njem, ta bo rodil veliko sadu: kajti brez mene ničesar ne morete storiti.“ (Jan. 1, 3. — 15, 5.) V njegovem imenu pa vse premoremo: „Resnično, resnično vam povem: Ako boste Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal.“ (Jan. 16, 23.) Dalje: „Kteri pa verujejo, pojdejo ta znamenja za njimi: V mojem imenu bodo hudiče izganjali, nove jezike govorili, kače prijemali; in ako kaj strupenega pijejo, jim ne bo škodovalo; in na bolnike bodo roke pokladali, in bodo zdravi.“ (Mark. 16, 17, 18.) To pa niso prazne besede, temveč obljube „polne milosti in resnice.“

Sv. Gregorij Veliki, papež, pripoveduje: Agaton, Palermitanski nadškof, se je z drugimi pomorščaki prepeljal v Italijo. Na morji vstane strahovit vihar in premetuje ladijo, da so mislili, zdaj zdaj se potopi. Neki mornar skoči iz ladije v čoln, ki je bil zadej pripet, a verv se uterže, in valovi čolnič odnesejo, da ni mogel nazaj se verniti. Tri dni je čakal Agaton na otoku Ustiki, da se morda prikaže zgubljeni čolnič z mornarjem vred, pa ker ga od nikoder ni bilo, si misli, da ga je morje pogoltnilo, ter mašuje za dušo nesrečnega. Toda ves osupne, ko prijavljavemu v mesto Porto ob izlivu reke Tibere mu pride naproti oni zgubljeni pomorščak zdrav in vesel.

Pripovedoval je, kako so besni valovi čoln prebrnili, in on se je terdo deržal za kermilo. Pa utrujen in lačen toliko oslabi, da kakor v nezavednosti zaspi. V tem stanu, v prikazni ali zares, se mu nekdo približa ter mu ponudi košček kruha, da ga okrepi. Kmalu nato prijadra ondod ploveča ladija, ga vidi, se ga usmili in ga sprejme na krov ter ga na kraj pripelje. Baraka, tako mu je bilo ime, se je v zahvalo za srečno rešitev posvetil Bogu, ter je pozneje postal duhovnik v Palermi.

Baraka je ravno takrat, ko je nadškof Agaton zanj maševal, prejel pokrepcanje in novo življenje v podobi kruha. Kristus je rekel: „Jaz sem kruh življenja. Vaši očetje so jedli mano v puščavi in so pomerli. Ta je kruh, kateri je iz nebes prišel, da kdor od njega jé, ne umrè. Jaz sem živi kruh, kateri sem z nebes prišel: če kdo od tega kruha jé, bo živel vekomaj.“ (Jan. 6, 48. — 52.)

Mana, ki je petkrat osem, ali 40 let v puščavi padala, je predpodoba sv. Rešnjega Telesa, ne le ker je z nebes padala in vso sladkost v sebi imela, kakor sv. Rešnje Telo, temuč še v oziru na svojo malenkost, neznatnost, recimo ponižnost in vendar silno važnost, kakoršno imajo rastlinice, imenovane lišaji, h katerim spada, — ne svetopisemska čudnovita mana — vendar pa manin lišaj.

Manin lišaj (*Pamelia esculenta*, lichen esculentum, *Manna-flechte*) raste po puščavah v Mali in Srednji Aziji. Glasoviti potovalec Pallas je našel na svojem potovanji po sredi Azije l. 1768 in 69 v tatarski puščavi toliko tega mana-lišaja, da je pokrival tla kakor sneg do pedi visoko. Ondašnji prebivalci da ga imenujejo „zemleji hleb“ = zemeljni kruh. Drugi potovalci so našli ta čudoviti lišaj po Kirgiških stepah in v Perziji, v Mali Aziji, v Krimu, v Algeriji itd.

Vse vidne stvari so podobe duševnih nevidnih. V marsičem so prav lišaji na stenah rastoči važnega simboličnega pomena: Lišaji (*lichenes*) nimajo svojih koreninčic v zemlji ampak, so kakor prilepljeni po stenah, in njih živelj je zrak. „Oni so izraz neke posebne ideje stvarnikove, ki odseva od njih lastnosti,

dasi ne moremo v primernih besedah izreči, kaj je globoka modrost Božja hotela prisposodbljati v teh rastlinah. Morda ima nam kazati njih le na zrak navezani obstanek imenitno resnico, da tudi višje duševno življenje ni navezано na zemeljske pogoje, „da človek ne živi samo od kruha, ampak od vsake besede, katera pride iz ust Božjih.“ (Mat. 4, 4.) Višjo važnejšo duševno hrano dobiva človek iz nadzemeljskih virov. (Lorinser, *Theodicee* IV. p. 318.) Naravoslovci (geologi) učé, da najperve rastlinice na zemlji so bile alge v vodi in lišaji na golem skalovji. Podobne so si v tem, da dihaajo iz sebe živnostni vzduh, imenovan kisik. Alge v sé dihaajo ogljenčev kis, in iz sebe izločujejo kisik; s tem dadó pogoj življenju brezštevlnim morskim živalim in živalicam, ki morajo imeti kisika, da živé. Lišaji po stenah pa s tem, da serčejo v sé ogljenčev kis, se vjedajo v terdo skalo in jo polagoma krojé. Drobcí skale odtekaajo v spodnje jamice in na tla ter pomešani s smetmi in razpadlimi snovi stvarjajo podlago drugim večim rastlinam. Najpred mora terdo skalo prevzetnosti zdrobiti kes in ponižnost serca: „Serca potertega in ponižnega ne boš zaverigel, o Bog.“ (Ps. 50, 19.)

Lišaji se prištevajo rastlinam brezkoličnicam (*acotyledones*) in množe se s prašnimi kalni, trosjem. Imajo pa lišaji v posebnih trosnikih imenovanih „apothecije“ po osem (8) drobnih troskov. Nikoli se ne dvigajo niti za centimeter na visoko od tal, na katerih počivajo; vendar se nahajajo na najviših gorah, Našel je glasoviti potovalec A. Humboldt na gori Čimboraso v Južni Ameriki 18,096 stopinj visoko nad morjem lišaje na skalah. Ni li to očividni dokaz svetopisemskega izreka: „Kdor se ponižuje bo povišan.“ (Luk. 18, 14.) „Ali, kar je neumno tega sveta, to si je Bog izbral, da modre osramoti, in kar je slabotnega tega sveta, to si je Bog izbral, da osramoti, kar je močno.“ (I. Kor. 1, 27.)

Po malem na tihem, toda vstrajno delujejo one skromne rastlinice z značilno osmico in v teku stoletij zdrobe najteršo steno. Nehote se mi vsiljuje primer s priliko Kristusovo o „gorušičnem zerncu, katero je sicer najmanjše izmed vseh semen, kedar pa zraste, je večje, kakor vse zelišča, in je drevo, tako da ptice spod neba pridejo in na njegovih vejah prebivajo.“ (Mat. 13, 31, 32.) Občudoval in hvalil sem Božjo modrost in vseskerbno previdnost, videč na golih skalah Kraških tu pa tam tako imenovane „skalnice“, male in tudi kako večje, v živi steni zdolbeno votlino, kjer se za časa dežja voda scejja in dolgo ohrani, da posebno v poletni vročini ptice tam pekočo žejo hladé. Kako so neki nastale? Na prav priprost način. Oni majčkini lišaji, posebno „dapnojedi lišaji,“ („*verucaria calciseda*“) naredé najpred v skali male pokice in jamice, kakor bi z iglo zbodel, te jamice postanejo po delovanji vode in zraka večje in večje, da se po malem voda v njih zbira, in to so ravno „skalnice“. Po zimi, ko ona voda zmerzne, si razširi skalnica svoj prostor, nareja žlebove, razpoke in se neprenehoma vresničuje izrek: „Pripravite pot Gospodovo, ravne storite njegove steze; vsaka dolina naj se napolni, in vsaka gora in vsak grič naj se poniža; in kar je krivega, bodi ravno in kar je ostrega gladka pot.“ (Luk. 3, 4, 5.)

Osemtrosni lišajček sedi, počiva na skali in jo drobí: Kristus, naš Gospod, v neznatnih podobah belekinega kruha počiva v naših tabernakeljnih, a je

ravno tisti, ki sedi na desnici Boga vseмогоčnega. Do kedaj bo sedel? Psalm 109. ti pové: „Gospod je rekel mojemu Gospodu: Vsedi se na mojo desnico, dokler ne denem tvojih sovražnikov v podnožje tvojih nog... Prisegel je Gospod in ne bode se kesal: Ti si duhoven vekomaj po rodu Melkisedekovem. Gospod na tvoji desnici bo poterl kralje na dan svoje jeze. Sodil bo narode, dopolnil pogin, razdrobil glave mnogih v deželi. Iz potoka bo pil na poti, zato bo visoko povzdignil glavo.“ Za večernice se moli ta veličastni psalm, da se spominjamo večera svojega življenja, in večera — konca svetá, ko bo ponižni Kristus (885) poterl ošabnega antikrista (666), in prišel sodit vse narode z veliko močjo in veličastvom. —

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Posnetek skupnega pastirskega lista na Dunaju mesca novembra zbranih nadškofov in škofov.

(Dalje.)

II.

Prav tehtno škofje dalje priporočajo, da naj verniki za dobro reč delajo v edinosti, skupno, v družbah. Posamezno delo dan danes ne zadostuje, da bi se velike reči doveršile. Razpletanje vsega očitnega življenja zahteva dandanašnji zedinjenje enakomislečnih za splošnji namen in cilj; še le v združevanju se skazuje moč. V združevanju se serčnost in zaupanje vterdi, navduševanje budi, lastno prepričanje ojači po izgledu družih.

Nobena véz pa ni tako močna, kakor vera. Sej obljuba Gospodova je: „Kjer sta dva ali so trije v mojem imenu zbrani, sem jaz med njimi. (Mat. 18, 20.) Zato škofje priporočajo cerkvene družbe kot pripravne pripomočke, da se kerščanske misli in kerščansko življenje brani zoper premnoge zapeljivce in zmote lastnega serca.

V teh družbah se velike resnice sv. vere označujejo v taki podobi, kakor je primérno posameznim stanom in starosti, in pojasnuje se njih globoka modrost, s katero se nobena svetna učenost ne more meriti. Družbeniki se zbirajo k skupnemu obhajanju svetih skrivnosti, iz katerih človek nebeško življenje zajema. Družbe odgojajo družine k resnemu bogoljubnemu življenju doma in po delavnicah, kar je vir vse družinske sreče in naj varniši jéz in bramba zoper zvižaje in prekanljivosti premetenih zapeljivcev.

Možje in mladenči si v taci družbah pridobivajo pravo spoznanje o vsih prašanjih, ki so ravno na dnevnem redu, ob enem se vterjajo z molitvijo in s prejemanjem ss. zakramentov, in tako ne postanejo zanikarni sužnji, ktere bi od resnice odvernil strah pred ljudmi ali kaka vsakdanja psovka brezverskega zasmehovavca in brezvéstnega zapeljivca. Ne bodo žrtve taci; temveč postanejo si svesti in močni v boju svoje vere, serčni in neprestrašeni, kadar je treba vero očitno spoznavati, zvesti in vestni v spolnovanju svojih dolžnosti, krepki in sterpní v težavah svojega poklica.

Žene in device, zedinjeno zbrane ob ognjišču božje ljubezni in resnične pobožnosti, bodo ta sveti ogenj podžigale v svojih krogih, z njegovim sijanjem

druge krog sebe k dobremu budile in vabile, blagi duh neomadežanega življenja in čednosti dalje razširjale, v delih ljubezni do bližnjega pa bodo nahajale svoje naj ljubeznjivše ozališanje in naj čistejše sv. veselje.

Tako se bo vresničilo, kar želi apostelj narodov, ko piše kristjanom v Rimu: „Bog poterpežljivosti in tolažbe pa vam daj, da bote med seboj ene misli po Jezusu Kristusu; da z enim sercem in z enim ustmi dajete čast Bogu in Očetu Gospodu našega Jezusa Kristusa. Zavoljo tega se sprejemajte, kakor je tudi Kristus nas sprejel Bogu v čast.“

Kdaj pa bojo cerkvene družbe res tako moč imele? Škofje pravijo: Le takrat bodo družbe zveličavno delale, ako so njih družbeniki pravi katoličani, ako s sveto zvestobo zveršujejo pobožna dela, po katerih jim Cerkev deli čeznatorno življenje milosti: ako opravljajo vsakdanje molitve, ob nedeljah in praznikih k božji službi hodijo, ss. zakramente večkrat prejemajo. Tako poterjeni s spolnovanjem dolžnosti do Boga in njegove sv. Cerkve bodo družbeniki tudi druge k enakemu življenju v nemali.

Tako mislijo tudi sv. Oče papež, ko pišejo: „Ker je množica vernikov izpostavljena tolikim nevarnostim, je veliko na tem, da se rabijo razni pomočki, ki jim utegnejo koristiti.“ K tem pomočkom pa štejejo sv. Oče „pobožne družbe tudi svetnih ljudi razne verste, kakoršne Cerkev odobruje in poterja; kakor tudi tista dela in naprave, s kterimi se verniki, zlasti mladi obvarujejo spacenosti in zapeljevanja in po kterih se razširja tako zveličavno pogosto prejetanje ss. zakramentov.“

Ktere pa so te družbe? Škofje imenujejo nekatere, kakor so: Marijanska kongregacija, družbe za možje in mladenče, za mojstre in pomočnike, za tergovce in rokodelce, za delavce in delavke; dalje prelepe cvetke kerščanskega usmiljenja za utolaženje v duhovni in telesni sili; — razne so take družbe pa vse imajo edini namen, vravnati kraljestvo božje na tem svetu.

Škofje želé, da naj bi se beseda naj višjega Pastirja ne preslišala! Vsaka fara naj bi imela taci družb. Naj bodo pa tudi vsi družbeniki goreči katoliški kristjanje, da bodo po družbah blagoslov prejemali in ga tudi razširjali!

Sv. Oče pa priporočajo še neko posebno zedinjevanje, namreč očitne shode (taborje) vernikov, ki naj bi se obhajali po državah, okrajinah, ali sicer po krajnih razmerah. „Zakaj ako se od strani nasprotnikov malopridni ljudje povsod zbirajo in med seboj v zvezi na to merijo, da bi oplenili vérnike dobrote sv. vere in kar je dobrot z njo sklenjenih: je gotovo prav in potrebno, da tudi katoličani pod vodstvom svojih škofov vse svoje moči in prizadevanja zedinjajo, da se nasprotnikom zoperstavijo. Pri množini obiskovalcev taci shodov, bodo verniki prostejše in krepkejše svojo vero spoznavali in sovražne napade odbijali,“ pravi namestnik Kristušov.

Carigrad, 19. nov. 1891. (Poterjenje. Veselo upanje za spreobračanje razkolnikov. Pogumen hellenski mladenec. Ubožnost. Umerli razkolni patrijarh bil prijazen katoličanom. Novi?...) (Konec.) Tri mesce je, kar je umerl gerški razkolni patrijarh v Carigradu. Dijonizij peti. Le-tá je bil osoben prijatelj nekega dobrega katoličana, našega prijatelja. Nekega dné

smo govorili med seboj o zedinjenji in o pomočkih, kako bi se Gerki pridobili za zedinjenje. Po raznoterih mislih smo za prav spoznali, da ta naš prijatelj, ki je doktor medicine, naj gre obiskat patrijarha in naj mu svetuje zedinjenje, ter naj mu ob kratkem razloži glavne podlage k temu. Bil je patrijarh takrat bolehen. Katoliški doktor tedaj gre ga obiskat. Patrijarh ga je priljudno sprejel in naš doktor prične govoriti o uniji.

Patrijarh, ki ni pričakoval takega poslanstva, je bil v zadregi in je rekel: Gospod doktor, Vi mi predlagate stvar, ki jo po vsaki ceni moram predložiti sinodi in mešanemu narodnemu svetovalstvu. Sedaj sem bolan, in turška vlada me je v resnici spoznala za takega in mi dovolila izvoliti si namestnika Berž ko bom ozdravel in zopet sprejel svoja opravila, bom to stvar predložil svojim svetnikom.

Tako je naš doktor odšel. Čez nekaj časa je patrijarh zopet povzel svoja opravila. Po nesreči pa ga je mrtvoud preselil v večnost, ne da bi se vedelo z gotovostjo, če je imel čas sinodi v mešanem svetovalstvu govoriti v prid sv. unije.

Razkolni gerki so pred malo dnevi izvolili novega patrijarha, ki se imenuje Neofito in je v verstih deveti patrijarh Jeruzalemski osmi s tem imenom. Ta novi patrijarh, bivši še dijakon, je bil pred 30 leti prišel k nam, da postane katoličan. Bil je podučevan v veri in prepričan. Odvernil pa ga iz človeških ozirov eden njegovih botrov, ki je potem umerl; ni se odpovedal razkolstvu. Bog se ga usmili in ga pripelji nazaj k njegovemu sklepu in na pot zveličanja — — —

Polikarp Anastasijodis I. r.

Oo. Trapisti v južni Afriki. (Konec.) Dosedaj še nikoli nič niso opravili misijonarji med temi divjimi ljudmi v Griqua-deželi brez zemljišča in brez volov, ker jim manjka veljave. Čim več zemljišča in volov ima kak misijonar, tem več veljave ima. Zraven pa imajo naše brate, tudi naj zadnjega, za same velike umetnike in mojstre, celo kot same čarovnike zaradi njih del in naprav.

Žal, da do sedaj morejo trapisti tako zemljišče le malo porabljati, ker se porabijo skoro vsi močni bratje za zidanje in pripravljane zidarskih potreb. Ako naj se v misijon sprejemajo mnogi novinci, misijonski bratje in misijonske sestre, kakor tudi kaferski otroci, ni samo dosti 40 mož celo leto; 40 zidarjev potrebuje pa tudi primerno veliko tesarjev, mizarjev, kovačev, slikarjev in steklarjev, in razun tega koliko kamnolomcev, opekarjev, žagarjev, prodajalcev in voznikov; ti pa potrebujejo primerno število kolarjev, sedlarjev in cestnih delavcev. Tako zahteva ena reč drugo, in en stan drugega. Toda ko bi tu gledali le na denarni dobiček, potem bi se ne moglo porabiti pravilo očeta Franca. In vendar misli o. Franca niso misli hladno-kervnega kupčevalca.

Očitati so opatu Mariannhillskemu, da najame več ljudi, kot jih more spraviti pod streho ter jih preživiti. Toda dohajajoči novinci so vendar brezplačni delavci, katerih mu manjka, nje bi le izpustil misijonu v škodo. In kako bi mogel odvrčati uboge črne otroke, če pridejo ter prosijo za sprejem v samostan in šolo? Vsi pridejo neoblečeni, največ jih je pobegnilo iz domače iz kaferske 40—100 milj daleč, da bi odšli od krutih starišev, ubežali sužnjosti ter

postali kristjani. Jeli more opat taki revici reči: Vidiš, nimam nič več prostora, nobene skleda, nobene odeje več; pridi zopet čez nekaj let? To bi mogel morebiti reči kak človek, ki išče dobička, ne pa mariannhillski opat.

Očitati so tudi opatu Francu, da vstanavlja vedno nove postaje, pred ko more komaj poskerbeti za že vstanovljene. Opat Franc pa vé, da je sedaj čas za vstanovitve in da se ne bo dobila marsikaka lepa priložnost in pripravna lega v malo letih nič več, ali pa vsaj desetkrat dražje. To se je vresničilo že pri Lurdu, Reichenav-u in Marija-Ratšicu. Ali naj lahkomišljeno gledamo, da pridejo drugi, ter nam pograbiijo najlepše kraje, in bi se mi morali zadovoljiti za veliko denarja z neugodnimi kraji čez nekaj let? Resnično velja tudi to, da se razširja Božje kraljestvo, v „Adveniat regnum tuum.“ Iz vsake naše naselbine misijonske nastalo bo dvanajst župnij in mest.

Res je, če odpeljamo vodo iz močvirjev*), obdelujemo zemljo ter jo napolnimo z žitom, z vinogradi in sadjem, napravimo na slapovih stroje, šole: bodo po zemljišču hrepeneči potomci se pritoževali in dejali: „Ti mnih so nam najlepše zemljišče odvzeli, in bodo pograbili, kar so pridni mnih tako lepo obdelali in vravnali!“

Ali pa naj zavoljo tega nič ne zidamo, da nam potomci ne bodo mogli ničesar uzeti?...

Trapisti sicer hvalijo prostomišljenje Angležev do raznih družb; vendar se potožujejo, da dovoli vlada popolno prostost tudi divjim v mnogoženstvu živim večim Kafrom. Ženstvo propadlo je v popolno sužnjost. Vsako deklico prodá oče možu za deset volov. Ako oče umerje, podedva sin vse njegove žene in vse njegove hčere kot lastino, zatoorej smé sin svoje lastne sestre, celo svojo lastno mater prodati kacemu možu! Ta velika plača pa povzroči, da oče ne dovoli skoro nikoli, da bi se njegova hči čedno oblekla, obula čevlje, hodila v šolo, ali se sploh izobraževala. Ako je ubežala deklica, kar se velikrat dogodi, 40—100 milj daleč v trapiško postajo, pomaga liberalni angleški magistrat (gosposka) divjemu očetu deklico iztergati iz šole in domov vleči. (Sramota za tako vlado!) Kajti otrok, pravi vlada, je očetov, zatoorej ta lahko z njim stori, kar mu je drago! Otroci pa utrudijo svojega očeta navadno s tem, da ravno tolikrat zopet bežé iz očetovske hiše, kolikorkrat jih oče da z vojakmi nazaj pripeljati. Veliko politike mora v tem biti, če se mora vzdrževati prostost kafrov od kolonijalne vlade, ker 30.000 belih ne more, kakor bi hotli, ravnati proti pol milijonu Kafrov! Sicer pa kolika je pravičnost vlade proti Trapistom, naj dokaže to, da se službeni océni dveh od vlade za to odposlanih šolskih nadzornikov naravnost in brez izgovorov reče in v vsakem angleskem južno-afrikanem časniku brez bojazni naznani, da so Trapisti v njih šolah v 5 letih več storili, kot vsi drugi misijonarji in razna verska svojstva skupaj, čeravno so te prišle 50 let pred Trapisti v deželo. Omenjeni šolski nadzorniki in časnik v južni Afriki so popolnoma protestanški.

S tem pa so Trapisti dosegli drugo večjo moralično zmago, namreč dokazali so, da se dajo Kafri

*) Kaj ko bi P. Franca o lepi priliki poprašali za svet o Ljubljanskem močvirju? Morebiti bi se brez tolikih tisučev in tisučev kaj več opravilo. Vr.

olikati ter pridobiti za človeštvo, nasproti dosedanjemu splošnemu mnenju Angležev in Boersa, ki so trdili, da se iz Kafra ne da nič storiti, da je neumen in da ne sprejme nobene olike, ter le zasluži, da se pobije in iztrebi. Zato, da so dokazali Trapisti nasprotno tega mnenja, se jim pa Kafri ne morejo dosti zahvaliti.

Vsaka trapiška postaja je za okolico omikovavna postaja, v kateri je kmetovalska in obertniška šola središče katoliške občine, ki se vsakemu ptujcu pokaže že od daleč po obleki.

In vse to je delo 8½ leta. To pa tudi ne bi bilo mogoče, če bi ne stal na čelu mož, ki ima na gerbu pregovor: *Currite ut comprehendatis*. (Tecite, da dosežete). Velikrat slišijo o. Franca reči: „Danes dela vse s soparom in elektriko; tudi naši nasprotniki hitro delujejo, zakaj naj bi pa redovniki toliko časa pomišljali? Ne, *festina lente*,“ temveč *tecite!*“

Občudovavši to, kar smo videli in slišali, smo odpotovali. Popotnik afrikanski.

Razgled po svetu.

Sarajevo. Prečastitljivo nadškofijstvo Verhovskansko napoveduje „cieloj nadbiskupiji,“ da v pridigani ob nedeljah in praznikih se z novim letom prične stanoviten red, katerega prečastiti ordinarijat zapoveduje s poena *suspensionis*. Tako namreč: da v prihodnjem letu se mora po vsih duhovnijah pridigati po Filipovičevih Propovedih (novo izdanje), in to za leto 1892 l. knjiga, tiskana 1886, vsako naslednje leto pa zapored druge knjige, kakor so tiskane. Na vse duhovnije po nadškofiji bode poslana posebna knjiga, v katero bode sleherni župnik vsako nedeljo in praznik zaznamnjati: kdo je pridigal, o čem je govoril, od kod je jemal tvarino, in izpolnil bode druge predelke (rubrike), kakor so v knjigi.

Prevzviš. ordinarijat tudi pozivlje v. č. očete dekane, naj poročajo, če je kje v nadškofiji, ali če je bila poprej navada, da bi se zaroke sklepale posebej, ne pred zadevnim g. župnikom. Ako je tako navada bila poprej, se li vé, kdaj je bilo vstanovljeno tako imenovano „perstanovanje“ pred župnikom?

Bavarsko. Znani župnik Kneipp v Wörishofenu napravlja sprejemnico in bolnišnico za bolne in bolehe otroke. — Ob koncu mesca oktobra je prišel iz Stuttgarda v Wörishofen 25letin gost zdraviti se; bil je protestant, poprej knjigovodja. Le-tá je une dni slovesno opravil pred škofom iz Strassburga katoliško verospovedanje. Pudučeval ga je župnik Kneipp in pri tej priliki je prav ginjiv govor imel do pričujočih. Mladi spreobrnjenec je bil eno leto poprej zadet od mertvuda in skoro popolno hrom je prišel ob bergljah zdravja si iskat, kar je tudi dosegel; skoraj čisto zdrav je zdaj. Bližnji vzrok njegovega spreobrnjenja je bila pa neka Kneippova pridiga o „češčena-Mariji.“ Mladeneč namerja iti v kak samostan za brata laika.

Iz zahodnje Afrike naznanjajo, da je stotnik Gravenreuth padel v boju z zamurci. To je huda zguba za nemške naselbe med zamurci. Gravenreuth, rojen l. 1858, je l. 1889 stopil v službo državnega komisarja pl. Wissmanna. Že l. 1885 se je hrabrega skazoval pri vzhodnje-afrikanski družbi, zlasti v

bojih proti Bušir-u, čegar stan pri Mkembuli je 4. pros. 1890 osvojil. Zarad oslavljenega zdravja se je bil vernil v Evropo; 5. jul. t. l. pa se je vernil v Afriko in vodil južno preiskovalno ekspedicijo v Zakamerun. Poslednji čas je mirno korakal ob reki Sumaga na južnem Kamerunskem, in bil je v kraju Buka napaden; boril se je tri dni, skušal premagati napadnike in uzeti ta kraj, pri čimur pa je storil južno naško smert.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec november (listopad).

a) Glavni namen:

Misijoni v Afriki.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

Hrabri možje so razgernili poslednja desetletja obličje Afrike, dosedaj malo znanega dela sveta, in si priborili vhod skozi njeno tisočletja zaperta vrata. In kaj so našli?

Do najnovejših dni je vsakdo mislil, za afrikanško skrivnostno temo, katero solnčna vročina bolj zavaruje, kakor led severni in južni konec sveta, so same neizmerne puščave in pekoče peščevine. Sedaj pa so se prikazale rolovitne dežele, ki jih močijo mogočne reke, ločijo neizmerna jezera; v katerih prebivajo mirni, delavni rodovi, in so bogate vsakovrstnih pridelkov. In starajoča se Evropa, ki se je preje na videz za Afriko tako malo brigala, je sedaj kakor strastno splantela za ta del sveta, in ga tudi ne bo spustila izpred oči, dokler ga ne bo popolnoma spoznala in vseh njegovih zakladov sebi v pomoč porabila. Pa ob enem s sliko tako bogatega življenja in obetajoče prihodnosti olperl se je očem iznajdnikov tudi prepad ter neizrekljivo gorje. Na ravno tistih tléh, ki jih je narava tako neizmerno oblagodarila s svojimi darovi, vlada najtemnejše in najsurovejše poganstvo, in z domačo surovostjo divjih rodov se družijo že starodavna afrikanska reva, lov na ljudi in suženjstvo. Brez izjeme so vsi veliki iznajdniki jedini v pretresljivi tožbi, da se tu cela ljudstva v sužnost vlačijo in pokončujejo. Pa tudi za to Evropa, bodi ji v čast rečeno, ni ostala malomarna. Taka poročila namreč, in zlasti navdušeni klici starčka kardinala Lavigerija, polpirani od glasú najvišega pastirja Leona XIII., so vzbudili povsod družbe v zatiranje sužnosti, to tudi med nemškimi katoličani, od katerih ljubezni sv. Oče v svojem pismu, 27. oktobra 1888, poslanem kardinalu Lavigerju, „po pravici največ pričakujejo!“

„Pa zraven skerbí za prostost,“ pravi Leon XIII. v svojem pismu, poslanem 20. novembra 1890 katoliškim škofom o zatiranju sužnosti in pospeševanju misijonstva v Afriki, „zadeva našo apostoljsko službo še bolj druga, resnejša, namreč skerb za razširjanje evangeljskega nauka v Afriki, ki bo razsvetlil ondotne v temi slepega nejeverstva živeče prebivalce z lučjo božje resnice in jim pripravil z nami vred delež dedščine kraljestva Božjega. Tem bolj pa se ravno za to trudimo, ker sprejem te luči jih bo oprostil tudi jarma človeške sužnosti. Kajti, kjer vlada kerščanska pravost in kerščanske postave,

kjer vera ljudi tako navdaja, da ljubijo pravičnost in znajo človekovo vrednost ceniti, kjer daleč na okrog vlada duh bratovske ljubezni, ki ga nas je Kristus sam učil: tam ni sužnosti, divjosti in surovosti; marveč tam cvete miloba pravosti, kerščanska prostost in cmika. „Že je veliko število apostolskih mož, kakor kaka prednja straža vojakov Kristusovih, poiskalo one kraje in tam za blagor bratov ne samo potilo se, ampak tudi življenje dalo. Toda, žetev je velika, a delavcev je malo. Zato je treba, da bi še kolikor mogoče veliko drugih, po ravno tistem božjem duhu gnanih, brez strahu pred nevarnostjo, terplenjem in težavami dohajalo v one pokrajine, kjer je v navadi tako sramotna kupčija; ti naj bi tamošnjim prebivalcem prinesli Kristusov nauk in ž njim pravo prostost.“

(Konec nasl.)

b) Posebni nameni:

10. Prenesenje sv. hiše v Loreto. „Duhovni in obhajanci.“ Več posebno priporočenih ženskih samostanov. Stavbinske zadeve.

11. S. Damar. Katoliški pisatelji, učenjaki in umetniki. Jasno spoznanje poklica in vstrajnost v njem. Bolnišnice. Zadeve v prodaji.

12. S. Otilija. Elzaško. Srečni zakoni in zabranitev mešanih zakonov. Vspeli pri učenju. Slepi in na očeh bolni.

13. III. Adventna nedelja. S. Lucija. Pospešitelji molitvenega apostolstva. Zopetna pridobitev zapravljenega poklica in dušnega miru.

14. S. Bertold Regensburški. Dostojno oznanjevanje besede Božje. V verskih rečeh nevedni olikanci. Več dijakov.

15. S. Kristijana. Izobražanje in podpiranje mladih kerščanskih umetnikov. Zavetišča za dekle. Težavne službene skerbi.

(Dalje nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrota, odverni od naše dežele poboje, umore in samomore odpad, in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne grehe in velike nesreče. — Bolan duhoven za pomoč in zdravje na prošnje N. lj. G. sv. Antona in sv. Janeza N.

Zahvala.

Mizar Martin Lambergar se je pri svojem delu neznatno ranil. Ranica pa je zrastle v hudo nevarno rano, da ni samo mogel več delati, ampak bil je celo v smertni nevarnosti, da se je dal s ss. zakramenti previditi. Vsa družina je bila v silni skerbi za očeta. Kdo jih bo posihmal živil, ako oče umerje. Na prigovarjanje začno 9dnevno k Naši Ljubi Gospej, s. Jožefu, s. Antonu, s. Deodatu, s. Peregrinu in dr. z obljubo uslišanje v „Danici“ in „Cvetju“ hvaležno naznaniti. Ker je oče res ozdravel in sedaj spet lahko dela, naj bo s tem obljuba spočijena, da se Mariji, s. Jožefu, s. Antonu, s. Deodatu, s. Peregrinu in dr. prav prisereno, očitno tu v „Danici“ zahvalijo.

V Št. Heleni 30. nov. po v. č. gosp. župniku.

Listek za raznoterosti.

Dne 8. decembra, v praznik brezmadežnega Spočetja prečiste Device Marije, obhaja Vincencijeva družba

glavni društveni praznik z zjutrajno službo Božjo ob sedmih v Marijanišču; zvečer pa o poli sedmih z občnim zborom v katoliški družbi.

Jarc.

Knjige družbe sv. Mohorja se ravno razpošiljajo. Posebnega priporočevanja vredna družba je zopet letos, skoro bi djal, zastoj toliko knjig svojim družbenikom dala, da bodo imeli celo zimo in še delj zadosti brati. Bukve so naslednje: 1. „Gospod teci mi pomagat,“ molitvene bukve za bolnike, spisal Jak. Peregrin Pavlič, škof kerške škofije. — 2. Življenje D. Marije in sv. Jožefa. Popisal Janez Volčič, l. snopič. — 3. Koledar Družbe sv. Mohorja za l. 1892, ki med drugim obsega ogromno število imen vsih družbenikov. — 4. Slovenske večernice. — 5. Občna zgodovina. Spisuje Jos. Stare, XV. snopič. — 6. Fizika, spisal Henrik Schreiner; II. knjiga.

Vsak družbenik sprejme knjige v tisti dekaniji ali fari, v kateri se je zapisal. Vsakemu zavozu so priložene vpisavalne pole za prihodnje leto, ktere naj se po končani nabiri gotovo do 5. sušca (marca) prihodnjega leta z denarjem vred pošljejo družbenemu g. blagajniku v Celovec.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: S pristavkom: Za Vašo dijaško kuhinjo zernee med tukajšnjimi duhovnjani darovanih 12 gld.

— Č. g. župnik Jož. Jereb 2 gld. — G. P. M. 50 gld. — M. T. in M—ka 40 kr. — S pistavkom „Za pridne dijake“ 8 gld. — Iz Preserja 2 gld. — B. G. 1 gld. — Neimenovana 2 gld. — Gosp. Oroslov Dolence „za Miklavža“ dijakom, 10 gld. — Iz Mengša, zbirka več oseb 8 gld.

Za sv. Detinstvo: Iz Hinj. 6 gld. — Iz Mozirja, 41 gld. — Č. g. župn. Jož. Jereb 1 gld.

Za afrikanski misijon: G. M. Pfr. 5 gld. — Sv. Katarina v Topolu 5 gld.

Za razširjanje sv. vere: Č. g. vik. Kar. Čigon 1 gld. — Č. g. župn. Jož. Jereb 2 gld.

Za bratovščino N. lj. Gospé presv. Serca: Č. g. vik. Karol Čigon 1 gld.

Za cerkev S. Duha pri Kerškem: B. G. 1 gld.

Za cerkev na Brézji: Iz Preserja 5 gld.

Za ubožno cerkev v Prjedoru: A. D. M. G. 10 gld. in ondodnemu katol. župniku 5 gld. ravno ta, in za 10 intenc. 10 gld.

Za Samarijo: B. G. 1 gld.

Za bratovščino presv. Reš. Telesa: Č. g. župn. Jož. Jereb 1 gld.

Za cerkev sv. Jožefa na Selu: B. G. zlat perstan z dragimi kamni za monštranico.

Za Marijanišče: Iz Preserja 2 gld.

Za spreobrnjenje razkolnikov napravi v Carigradu: A. D. M. G. 50 gld.

Za Jeruzalem in druge svete kraje: A. D. M. G. 10 gld.

Za uboge laške redovnice: A. D. M. G. 5 gld.

Za poplavljen Gorenjce: Č. g. župn. Jož. Jereb 2 gld. — Od sv. Katarine v Topolu 7 gld. — S Polja po č. g. administratorji Jan. Müllerji darovanje faranov 21 gld. 80 kr.

Za pogorelee v Ravni (na Goriškem): Neimenovan 2 gld.

Za Detoljuba: Iz Preserja 1 gld.

Zaradi pomanjkanja prostora drugi darovi prihodnjič.